

Zaaknummer: 685620

Jaarverslagen Toezicht en Handhaving 2014 en 2015

Datum	23 mei 2016
Behandelaar	Frans van der Veen afdeling Bouwen en Wonen 0593 53 92 10
Portefeuillehouder	Burgemeester Baas
Besluitvormend orgaan	College
Overleg gepleegd met	☐ financieel adviseur AZ ☐ personeelsconsulent AZ ☐ medewerker bestuur en juridische zaken AZ ☐ afdeling ☐ naam medewerker ☐ inspraak/adviesorgaan

Vervolgprocedure

- De Jaarverslagen worden, via de lijst van ingekomen stukken, ter kennisgeving aan de gemeenteraad gezonden;
- Het Jaarverslagen worden, in het kader van Interbestuurlijk Toezicht, ter kennisgeving aan Gedeputeerde Staten gezonden.

Toelichting

Inleiding

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en het bijbehorende Besluit omgevingsrecht (Bor) in werking getreden. In het Bor zijn kwaliteitscriteria voor handhaving opgenomen, die voornamelijk ingaan op hoe het handhavingsbeleid moet zijn vormgegeven en welke stappen hierbij doorlopen moeten worden.

De voorliggende Jaarverslagen Toezicht en Handhaving 2014 en 2015 maken deel uit van de beleidscyclus. Het verslag geeft aan welke toezicht- en handhavingsactiviteiten zijn uitgevoerd, waarbij teruggekeken wordt naar de geplande activiteiten uit het Handhavingsuitvoeringsprogramma.

Wettelijke plicht

Op grond van de Wabo heeft het bevoegd gezag tot taak zorg te dragen voor de bestuursrechtelijke handhaving van de wet. In het Bor is bepaald dat ieder bestuursorgaan jaarlijks een verslag maakt van de uitgevoerde toezicht- en handhavings-activiteiten. Met het opstellen van het Jaarverslag Toezicht en Handhaving 2014 wordt aan deze wettelijke plicht voldaan.

Kennisgeving

Het jaarverslag wordt op grond van het Bor ter kennisgeving aan de gemeenteraad verzonden en wordt in het kader van het Interbestuurlijk Toezicht eveneens aan Gedeputeerde Staten verzonden.

Doel

Het Jaarverslag Toezicht en Handhaving maakt inzichtelijk welke toezicht- en handhavings-activiteiten in 2014 zijn uitgevoerd. In het verslag wordt een relatie gelegd met het programma. Met het vaststellen van het Jaarverslag wordt tevens invulling gegeven aan de doelstelling uit de Kadernota "Toezicht en Handhaving", om een proces van planning en control te bewerkstelligen.

Samenvatting jaarverslag

De jaarverslagen hebben betrekking op de toezichtstaken van de Wabo en richten zich daarom voornamelijk op de kaders "Bouwen en Wonen" en "Milieu". In de hoofdstukken 4 wordt kort ingegaan op de overige kaders, zoals het toezicht op de APV en bij evenementen.

Bouwen en Wonen

In 2014 zijn er in totaal 339 omgevingsvergunningen, onderdeel bouw, verleend. Met de formatie die beschikbaar was, zijn 113 bouwplannen aan toezicht onderworpen en 26 klachten/verzoeken om handhaving behandeld.

In 2015 zijn er in totaal 341 omgevingsvergunningen, onderdeel bouw, verleend. Met de formatie die beschikbaar was, zijn 97 bouwplannen aan toezicht onderworpen en 26 klachten/verzoeken om handhaving behandeld.

Waar mogelijk worden de eenvoudige bouwplannen (bijvoorbeeld tuinhuisjes of kleine uitbouwen) door middel van bureau-onderzoek (luchtfoto's en cyclorama's) gecontroleerd.

Bij het toezicht op bouwplannen moet worden benadrukt dat het toezicht niet plaatsvindt volgens het Toezichtsprotocol van de Vereniging Bouw- en Woningtoezicht Nederland, zoals wel in de kadernota "Toezicht en Handhaving" is vastgelegd. De capaciteit is daarvoor niet toereikend. Het toezicht vindt daarom op een beperkt niveau plaats. Het toezicht richt zich er voornamelijk op of er qua maatvoering en verschijningsvorm conform de vergunning is gebouwd. Daarnaast wordt op een marginaal niveau toegezien op de veiligheids- en gezondheidsaspecten.

Handhavingsprocedures Bouwen en Wonen

De toezichtcontroles, klachten en verzoeken om handhaving hebben in 2014 en 2015 in totaal geleid tot bijna 90 vooraankondigingen, die geleid hebben tot 13 beschikkingen voor het opleggen van een last onder dwangsom.

Het is goed om te constateren dat toezicht tijdens de bouwfase niet vaak tot een handhavingsprocedure leidt. Bij onvolkomenheden kan veelal in overleg met de aannemer een oplossing gevonden worden.

Opvallend is het hoge aantal illegaal geplaatste reclameborden. In de twee jaar tijd zijn hiervoor ruim 50 vooraankondigingen verzonden. Handhavend optreden hiertegen heeft duidelijk effect, aangezien de borden niet teruggeplaatst worden. Om herplaatsing te voorkomen is het wel noodzakelijk om frequent toezicht te houden. De ervaring is dat als één reclamebord geplaatst is, er meerdere volgen.

In 2014 en 2015 zijn er tevens administratieve controles uitgevoerd in het kader van handhaving op permanente bewoning van recreatiewoningen. De administratieve controles hebben over beide jaren geleid tot bijna 90 vooraankondigingen voor het opleggen van een last onder dwangsom. In totaal zijn er uiteindelijk 15 dwangsombeschikkingen opgelegd.

Zowel in 2014 als in 2015 zijn voor het kader Bouwen en Wonen geen proces-verbalen opgemaakt. De reden hiervoor is dat er geen overtredingen zijn geconstateerd, waarbij strafrechtelijk optreden noodzakelijk was. In 2015 is één omgevingsvergunning, onderdeel bouw, ingetrokken. De reden hiervoor is dat de vergunning jaren geleden verleend is en er geen uitvoering aan is gegeven.

Milieu

Op 1 januari 2014 is de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Drenthe operationeel geworden. Vanaf die datum worden alle milieutaken (vergunningverlening, toezicht en handhaving, bodemtaken en milieuspecialismen (waaronder externe veiligheid en geluid)) voor alle Drentse gemeenten en de provincie uitgevoerd door de RUD. De jaarprogramma's zijn gelet op de komst van de RUD én overeenkomstig de afspraak met alle partners van de RUD aangevuld met alle overige milieutaken.

De doelstellingen uit het jaarprogramma voor **2014** zijn niet volledig gehaald. De planning van de reguliere milieucontroles, met name bij de IPPC-bedrijven, is niet behaald. Voornamelijk de te lage capaciteit bij de RUD voor het reguliere milieutoezicht en de inzet bij Noblesse, hebben ertoe geleid dat niet alle geplande bedrijven bezocht zijn. Ook het uitbreken van de vogelgriep in het najaar van 2014 heeft er toe bijgedragen dat geplande bedrijven niet bezocht konden worden.

De onderbezetting is meerdere malen bij de RUD aangekaart. Het is daarom spijtig om te moeten constateren, dat het geplande aantal milieucontroles bij lange na niet gehaald is.

Voor 2015 is met de RUD afgesproken dat de achterstand uit 2014 wordt meegenomen naar 2015, bovenop de programmering van dat jaar (271 integrale controles). Het is wel goed om te constateren dat het percentage hercontroles in 2014 lager was dan het geplande percentage, 17 procent versus 40 procent. Het percentage is tevens lager dan in 2013. In dat jaar bedroeg het percentage voor hercontroles 28 procent. Dit betekent dat het naleefgedrag wederom verbeterd is.

In 2014 zijn er binnen het kader Milieu 277 klachten en meldingen ontvangen. Hiervan hadden 263 betrekking op de geurhinder, die wordt toegeschreven aan Noblesse Proteïns BV in Wijster. Het aantal ontvangen klachten is daardoor ver boven het geplande aantal van 60 klachten uitgestegen. Het afhandelen van deze klachten en het aanpakken van de geurproblematiek heeft veel inzet van de RUD gevraagd. Dit is ten koste gegaan van andere toezichttaken, zoals het Toezicht Bodem. Het aantal resterende klachten (14), die geen verband hielden met Noblesse, is relatief laag. De helft van die klachten had betrekking op geurhinder, die veroorzaakt wordt door een tweetal (bio)vergifters.

De doelstellingen uit het jaarprogramma voor **2015** zijn gehaald, met uitzondering van de milieucontroles. De achterstand van tien controles wordt in 2016 ingehaald.

In 2015 zijn er binnen het kader Milieu 124 klachten en meldingen ontvangen. Hiervan hadden 117 betrekking op de geurhinder, die wordt toegeschreven aan Noblesse Proteïns BV (Noblesse) in Wijster. Het aantal klachten is daarmee fors lager dan in 2014. In 2014 hebben wij namelijk 263 klachten ontvangen over geurhinder van Noblesse.

Het afhandelen van de klachten en het aanpakken van de geurproblematiek heeft veel inzet van de RUD gevraagd. In totaal heeft de RUD ruim 1.800 uur besteed aan Noblesse. Dat is aanzienlijk meer dan waar in het programma rekening mee is gehouden. De extra uren zijn besteed aan toezicht en handhaving en specialistische expertise (geurspecialist). Het aantal resterende klachten (7), die geen verband hielden met Noblesse, is laag. De klachten hadden hoofdzakelijk betrekking op geluidsoverlast van verschillende bedrijven.

Het is vanuit de voorbeeldfunctie goed om te constateren, dat het herstellen van nagenoeg alle tekortkomingen bij de eigen inrichtingen adequaat is opgepakt.

Het percentage voor hercontroles is in 2015 lager dan het geplande percentage, 16 procent versus 40 procent. Het percentage ligt daarmee een fractie lager dan in 2014. Dit betekent dat het naleefgedrag wederom (licht) verbeterd is.

Vooruitblik

Het voorliggende jaarverslag is helaas, door diverse omstandigheden, later dan gewenst aangeboden. Het jaarverslag voor 2015 wordt in het eerste kwartaal van 2016 ter vaststelling aangeboden. De bevindingen uit 2015 zullen, voor zover mogelijk, in het programma voor 2016 verwerkt worden. Dit jaarprogramma zal eveneens in het eerste kwartaal ter vaststelling aangeboden worden.

Ontwikkelingen – integrale benadering

In het BPO over toezicht en handhaving is duidelijk uitgesproken dat toezicht en handhaving een onderdeel moet zijn van een integrale beleidsketen. De keten bestaat uit de onderdelen beleidsvorming, vergunningverlening, toezicht en handhaving. Alle onderdelen moeten onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Deze visie sluit naadloos aan op de landelijke ontwikkelingen, waarin zaken meer en meer integraal benaderd worden.

Het formuleren van beleid is één van de voornaamste opgaven uit de Wet algemene bepalingen omgevingswet (Wabo) en de aanstaande Wet Vergunningverlening Toezicht en Handhaving. Gemeenten en provincies zijn verplicht om integraal beleid voor vergunningverlening, toezicht en handhaving op te stellen. Momenteel wordt gewerkt aan een bestuursopdracht voor het opstellen van een integraal beleidsplan voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. Het integrale beleidsplan zal ertoe moeten leiden dat ook het jaarprogramma- en verslag daarin mee ontwikkeld. Kortom, een jaarprogramma- en verslag die betrekking hebben op de toezichts-, handhavings- én vergunningverleningstaken.